

SVENSKA DAGBLADET

Konst Recension

Santiago Mostyn, "The warming plateau" Utställningen äter sig in i minnet och måste ses igen

Global uppvärmning, postkolonialism, rasifiering. Santiago Mostyn berör flera av vår tids sociopolitiska markörer, men långtifrån entydigt. Håkan Nilsson besöker utställningen flera gånger och undrar över vad han egentligen sett.

Santiago Mostyn, "The warming plateau", installationsvy på Andréhn Schiptjenko. Den Stockholmsbaserade amerikanske konstnären är en av tre curatörer i höstens Modernautställning 2018, Moderna museets kartläggning av den svenska samtidskonsten just nu. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Santiago Mostyn, "The warming plateau"

Genre: Utställning

Var: Andréhn-Schiptjenko, Hudiksvallsgatan 8

TOM 7 april

Jag måste återvända till Santiago Mostyns utställning. Jag återvänder för att jag inte kan sätta ord på vad det är som gör att den har ätit sig in i mitt minne. Jag tänker att det har med dess angelägenhetsgrad att göra, att det rör sociopolitiska aspekter av vår tid sedda genom en postkolonial lins.

Recension

En recension är en kritikers bedömning av ett konstnärligt verk.

Och visst, det finns där. Det finns massor av markörer. De finns i titeln som pekar mot den globala uppvärmningen, de finns i videoverkets olika scener från Tobagos skogar, de finns i fotografiet av en svart man som ligger trängd mot ett stängsel och i de växter som traditionellt används för att markera tomtgränser. De finns överallt och de signalerar mening. Men den är inte entydig och den blir svårare att fånga ju mer jag tittar. Därför återvänder jag. Vad var det jag såg, egentligen?

Santiago Mostyn, "Last picture", 2010. Foto: Santiago Mostyn

På sätt och vis blir jag inte alldeles förvånad. Vad jag sett av Santiago Mostyn (född 1981) tidigare säger att detta är en konstnär som gör det politiska poetiskt, och tvärtom. Som i videoverket "Delay", där han dansar fram genom Stockholms nattliv. Men den tolv minuter långa videon "The warming plateau" på Andréhn-Schiptjenko säger något helt annat.

Den loopade videon inleder med att etablera platsen som en ö genom olika naturprogramartade klipp med hav och havsliv. Från detta makroperspektiv dras vi sakta in i regnskogen där fyra män håller på att staka ut ett område och rensar det från växtlighet med machetes. Det lodas, mäts och markeras. Men inget tydligt narrativ utvecklar sig. Istället växlar filmen till svart-vitt och den slutar med att vi hör ett rytande som gör att en av männen vänder sig mot kameran.

Statens konstråd ställde ut Santiago Mostyns ljusskulptur "Mirakel" på Möllevångstorget 2016. Det ledde bland annat till reaktionen "Komma till Malmö med en sån skyltjäväl" i Sydsvenskan. Nu finns den att se på Andréhn-Schiptjenko. Foto: Statens konstråd

Jag läser att det enorma träd som figurerar i filmen är ett kapokträd (bomullsträd) och att just detta exemplar spelar en stor roll i den lokala mytologin. Härifrån ska den "afrikanska häxan" Gang Gang Sarah ha försökt flyga tillbaka till Afrika, men eftersom hon hade mist sina krafter störtade hon till marken. Till skillnad från Ikaros är detta ingen berättelse om hybris, utan om det omöjliga i att återvända.

Det är en tematik som också intresserade Frantz Fanon, som kom från den närliggande franska kolonin Martinique och var en av postkolonialismens tidigaste röster. Varje förflyttning gör ursprungspunkten onåbar, även om det i praktiken är möjligt att återvända.

"Faun", en skulptur av tyska konstnären Luise Kimme (1939–2013) intar en central plats i utställningen. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Just den läsningen gör jag också av utställningens skulptur, en svart "Faun". Den är utförd av den tyska konstnären och professorn Luise Kimme som under långa tider bodde på Tobago. Genom att inkludera hennes verk skapar Santiago Mostyn flera lager av historier och förflyttningar där både Kimmes rätt till den svarta kroppen och Mostyns egen rätt till en kollegas verk blyxtbelyses.

Kanske är det denna underström av vemod som gör att jag gärna återvänder. Utställningen blir själv en instans av ett återkommande sökande; hopplost vad gäller utgång, men hoppfullt i själva handlingen. Den stora neonskylten "Mirakel" får därigenom en självklar mening. I horisonten finns förtröstan.

Håkan Nilsson